

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пав. Конт. вист. шк. 26.726 Адреса теле. „Діло—Львів“. Число телефону 545. Гуківська редакція не зберігає.	ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно . . . . . 5— К. чотирімісячно . . . . . 18— піврічно . . . . . 28— річно . . . . . 50— у Львові (без доставки): місячно . . . . . 4— К. чотирімісячно . . . . . 12— піврічно . . . . . 22— річно . . . . . 44— в Швейцарії: місячно . . . . . 25— М. річно . . . . . 30— За зміну адреси платити ся 50 с.	Ціна оголошень: Рядки постійної, довільної або влогої ціни 80 с. в місяць 1 К. в місяць 1-го, в розмір- ній часті через 200 по вкази- нках 2 К. Не береться 2 К. Сторо- нності друку не вкладає. Оголо- шення за суботу і неділю подвійні. Постійні оголошення за місяць . . . . . у Львові . . . . . на провінції
--	---	---

Влас: Видовищна Основа „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Пливець.

Український Народ!

Всенародним звитком затвердив Ти, Український Народ, на праїній землі Ольгомесла, Давида і Льва свою власну державу. Українська Національна Рада в нашій старій столиці Львові взяла верховну державну владу в твої руки, а Український Народ, всі його верстви, встали за її покликком, доконали цього достоїнною подвигу однеюкістю з діями нашої кривди.

По п'ятсот сімдесят і осемь літах тесолі, унекорєнні і каруки став Ти, Український Народ, знов сам собі господарем на своїй землі, знов собі сувереном.

Першим міжзаводливої кайдани, розвалена договірна норма і перед Тобою, Український Народ, відчайється со- шаний мідях до світлої народньої будучини.

Повиог Твій це побіда правди над кривдою, велі над не- делєю, світла над тьмою, це побіда демократії, народоправства над олігархією, над кезокедєсним більшістю укрїнсьованюю

Український Народ!
 В створеній Тобою державі не буде поневолення нашій землі і не сміє бути никудиже багатших та економічно сильніших над бідшими і економічно слабшими. В Українській державі всі горожане без різниці кола, кря, реду, стану чи пола будуть сиравді рівні перед правом, а наскрізь демокра- тичний лад, омертві на загальнім рівнім, безпосереднім, тай- ні і пропорціональним виборчим краві, від громади починаючи до державі кімчаччи, забезпечать верховний гедос у державі правосвн, масам робочого народу. Хлібороб і робітник будьть основою і кермачччччч держави. Український парламент, що обереться і обереться зараз, як тільки край успокоїться, пе- ренесе справедливую земельну реформу, силою котрої земля зе- мляк земельних дібр перейде на власність малоземельних і

безземельних. Робітниче законодавство забезпечить робітничови 8-годинний день праці, часті безпеку на старість і нездібність до праці і нагаді повну охорону праці.

Горожане!
 Найважніша задача теперішньої хви і в ажривати і утри- влати те, що створено всенародним звитком. Українські вла- дайве лад, якубавну беззачастість і саркій. Проти тих, хто не слухає би підчавитися наказам українських властей або робивби заколот, треба вступити з усією рішучістю.

Українці!
 Утрєвалєннє української народньої держави не можливе без народнього війська, народньої армії. Цю армію муємо за- раз створити, а тому визнаємо всіх Українців ставитися в її лави.

Український Народ!
 Переживаємо велику рокову хвилю. Б дувмо будучність нашої землі. Лиш єдністю, карністю і напруженням усіх сил народу можемо ми будову довести до щасливого кінця. Ніхто, хто є Українцем, не сміє відтгтися від великого діла, від жертв для щасливої булучини грядучих поколінь!

В ім'я цієї булучини кичемо:
 Одєю тайно, одєодушно, карної з усією рішучістю вперед!
 Слава Українській державі!
 Слава Українському Війську!
 Слава Українському Народові!

Львів, 5. листопада 1918.
Українська Національна Рада.

Українські Вояки!

Вам, що своїм геройським подвигом обняли старинний престольний город Льва у владу Української держави та своїми грудьми і кровю своєю отсе вже пятий день обороняєте його,

Ми, Українська Національна Рада, волею Українського Народу бувшої австро-угорської монархії найвисша державна власть його держави, висловляємо найбільший подив, найглибшу подяку і найвисшу похвалу. Весь український нарід клонить перед Вами голову і дивить ся на Вас як на свою Гордість і Надію.

Ваше ім'я запише історія державного визволення українського народу золотими буквами, а грядущі покоління вільних горожан Вільної України будуть во віки і віки величати Вас як Освободителів з вікового поневолення.

Щоб увіковічнити Ваш історичний подвиг, Ми, Українська Національна Рада, установляємо отсим для кожного з Вас найвисшу війскову відзнаку: **За обняття Львова у владу Української держави“.**

Родини поляглих у боротьбі дістануть повне забезпечення зі скарбу Української держави.

Слава Вам!
 Вперед аж до повного укріплення Української держави!
 Львів, 5. листопада 1918.

Українська Національна Рада.

ПІД ОРУЖНЯ!

Український Народе!

В сій хвили важиться доля Твоя, доля Твоїх дітей, Твоїх вників і правнуків!

Велика світова війна, в котрій поплило стільки крові і сліз, в котрій пропало стільки Твого добра — скінчилася тим, що вона зруйнувала старий несправедливий порядок і заставила всі народи будувати новий.

Кожний народ має бути вільний і рівний, паном на своїй власній землі! Оден народ не сміє вже більше панувати над другим! — проголосив американський президент Вільзон, тому що теперішнє велике нещастя пішло не з чого иншого як тільки з того, що одні народи панували і багатіли, другі служили і виділи.

Австрійський імператор у своїм маніфесті в дні 16-го жовтня пристав на сі домагання Вільзона і візав усі поневолені в Австрії народи, щоби кождий на своїй землі утворив власну національну державу й обіймив свою частину спадку по Австро-Угорщині.

Всі австрійські народности кинулися будувати свої політичні хати. Не оставив позаду й український народ від Перемишля по Чернівці. Устами многотисячного збору мужів довіря проголосив він у Львові дня 19. жовтня свою державну незалежність і самостійність та покликав Українську Національну Раду будувати беззволочно сю державність.

Австрійське правительство признало Українську Національну Раду і заявило дня 31. жовтня, що до панування на землі замешкалій Українцями ніхто не має права, тільки сама український народ.

На основі того права, признаного і Вільсоном і Австрією, займе до українське військо дня 1. листопада Львів. Українська Національна Рада перейняла від австрійських властей найвищу управу українськими землями і приступила до будови української держави, в якій не було б кривди і неволі.

Та вже в перших хвилях нової держави підняв голову лютий і завзятий противник українського народу. — Перед лицем цілого світа не повстидалися Поляки заявити, що український народ не може бути вільний і рівний иншим, тільки мусить дальше бути вічним наймитом Польщі. Таким способом горстка чужинців заперечує нам право до самообзначення, хоч Українська Національна Рада признала Полякам на українській землі повну рівноправність і свободу, а з Поляками за Сяном і коло Варшави хоче жити в добрій сусідській згоді. Та наші Поляки заявляють, що не хочуть з нами жити по братерськи, тільки хочуть бути й дальше нашими панами, а що ми мусимо їм служити.

Наш ворог нечисельний що правда, та він сильний, бо мав досі всю владу у своїх руках. Він доти не покине своїх претенсій, доки ми не покажемо йому до очей, що у нас сила, що у нас єдність, порядок і право.

До того мусимо мати передівсім своє військо, національну армію! Сих хоробрих і безсмертною славою укритих відділів, які в сій

хвилі має під рукою Українська Національна Рада, за мало! Тільки велика національна армія в цілім краю, зорганізована і готова, може переконати всіх противників, що даремна їх злість і жадоба панувати над нами! Коли світ побачить, що український народ став збитою лавою як оден муж і тримає в руках зброю, то загальний мировий конгрес, який збереться в найближнім часі для перебудови політичного ладу на світі, признасть самостійність українського народу і відкине забаганки його ворогів.

Український народе!

Ми не кличемо Тебе на нову війну! Ми визнаємо Тебе тільки, щоб Ти зрозумів небезпеку хвилі, станув із зброєю в руці на сторожі Твоєї права, Твоєї майна, долі теперішнього і будучого покоління! Стільки проляв Ти найліпшої крові за чужу справу, бузвірний і хоробрий; постій же ще короткий момент за найсвятіші власні права, за найцінніше власне добро, за землю і волю!

Коли вороги тільки побачать, що ми готові, сильні, єдні душею і тілом; що у нас десятки тисяч таких, які не допустять до панування чужинців на нашій землі, то ті вороги не зачіплять нас і закинуть свої божевільні думки панувати над нами.

Коли у нас буде велика національна армія, то трудна справа упорядкування нової держави зробиться скоро і легко; без великого війська запанування нелад, а з нього скористали-би тільки противники.

Тому кождий, хто тільки здоровий, нехай запишеться до української армії! Молодші від 19 до 30 років нехай ідуть як найскорше до Львова для красної служби, 17- і 18-літні та від 31 до 36 року життя нехай запишуться у повітового комісара для повітової служби, а найстарші нехай аголошуються у громадським комітеті для служби в громаді.

Кому тільки доля Рідного Краю лежить на серці, кому не байдуже щастя дітей і вників, хто не хоче панщини, хто натомість бажає собі справедливого ладу без клопа і пана, хто не хоче більше жити в неволі, темноті і убожестві, бути визискуваним і поштуркуваним, той зараз як стій пристане до українського війська.

До українського війська! До зброї!

У Львові дня 5. листопада 1918.

Українська Національна Рада.
Українська Генеральна Команда.

Поміч з України.

Львів, 5. листопада 1918.

З компетентних кругів повідомляють нас, що в найближшій часі по'являться у Львові верші сторожі козацького загону, котрий випередить формації військ Української Держави, вислані на Львів і для дальшого походу над Сян.

Броди вже обсажені українським козацьким військом.

З Генеральної Команди.

Генеральну Команду українських військ об'яв п. ген. штабман Григорій Коссак; шефом ген. штабу назначений п. отаман Сень Горук.

Приказ.

Ген. Команда визнає всіх офіцерів Українців, які зголосилися до служби і не є досі ніде приєднані, аби беззволочно явилися у шефа ген. штабу.

Генеральна Команда.

Боевий завіт

в дні 5. листопада 1918.

Вчора противник старався виперти нас з занятих становіщ, але мусів подати я в зад з великими втратами. Ніч перейшла зглядно спокійно. Над раном прочищено Стрийський парк і суміжні простори, обсажені озброєними цивільними бандами.

Шеф штабу.

Війна у Львові.

Львів, 5. листопада 1918.

Вже п'ятий день кютує на вулицях міста Львова завзята боротьба між українськими військами та польськими легіоністами, до яких прилучилося міське шумовняннє. Вже п'ятий день летиться кров, бо обі сторони б'ються з великим завзяттєм.

Життє у двіста-тисячному місті немов зажерло. По вулицях переходять патрулі, стріляючи від часу до часу, з далека від Стрийського парку чути завзяті пальбу з криків, які часами вторує туркіт машинового калісу та гук гармат і вибухаючих мін. Через місто переїде часом автомобіль з Червоним Хрестом, який везе ранених до шпиталю, або тяжкий автомобіль з муніципалітету чи патрулю з наїженими багнетами. Видно, що ведеться бій на життя й смерть, бій за визволення українського народу з польської неволі. Останнє повідомлення Українського Генерального Штабу доносить, що наші славні війська очистили з польських банд Стрийський парк посуваються далі в перед. Нашим військам прибуває постійно поміч з провінції, яка знаменито розуміє вагу хвилі, коли рідна доля українського народу на західних окраїнах.

Тестамент австрійського правительства в справі Галичини.

В останньому числі "Діла" в статті під по'вищим заголовком пропущено в німецьким тексті кілька стрічок. Тому подаємо тепер ще раз повний текст ухвали австрійської ради міністрів:

"Die Regierung erhebt keine Einwendung, dass entsprechend dem Gedanken der Vereinigung der polnischen Gebiete Österreichs mit dem unabhängigen polnischen Staate, die Verwaltung dieser Gebiete schon jetzt in die Hände der polnischen Vertretung übergeht und sie ist gerne bereit über schwebende Fragen mit dieser Vertretung in Verhandlung zu treten.

Sie setzt hierbei aber unbedingt voraus, dass die polnische Vertretung ihre Tätigkeit auf ukrainische Gebiete nicht erstrecken wird, da sie dazu der ukrainischen Nation das gleiche Recht zur Errich-

tung eines selbständigen staatlichen Gemeinwesens anerkennt, dessen Grenzen im Wege einer Vereinbarung mit den Nationen eventuell im Friedensschluss festzustellen ist".

Капітуляція Туреччини.

Львів, 5. листопада 1918.

Бюро Райтера доносить: Завіщенням оружжя в Туреччині заключено на отрим умов.

Відчуження морських проливів і обсаження фортець, збудованих над цими проливами, військами держав порозуміння. Безогляда видача всіх полонених і інтернованих горожан держав порозуміння і уязвлених Вірмен. негайна демобілізація турецької армії з винятком відділів, потрібних до удержання граничної сторожі. Видача всіх воєнних кораблів з винятком малих суден, потрібних до поліційної служби. Коаліція одержує право зайняти в разі потреби всі стратегічні точки. Кораблі держав порозуміння мають свободу запливати до всіх турецьких портів і пристаней. Турецькі війська мають зібратися в північній Персії поза межу, яка істеує перед війною. Турецькі війська евакуують Кавказ. Офіцери держав порозуміння убіють контролю над усіма залізницями в Туреччині, Батумі і Баку, які має зайняти коаліція. Всі гарнізони в Арабії, Асирії, Сирії і Мезопотамії мають піддатися командантам військ держав порозуміння. Турецькі офіцери в Триполісі мають піддатися найближшій відділі італійських військ. Всі порти в Триполісі мусять бути видані найближшій італійському гарнізону. Всі німецькі й австро-угорські воєня й моряки та всі цивільні особи, горожане Німеччини й Австрії, мусять бути протягом місяця усунені з Туреччини. Туреччина зобов'язується порозуміння зносини з центральними державами. Неприятельські кроки між коаліцією і Туреччиною перериваються 31. жовтня в полудне.

"Evening News" повідомляє, що турецька армія в Мезопотамії, Сирії й Кавказі складають оружжя і піддаються начальному англійському командантові так, що здержання неприятельських кроків уже певне. Дарданеллі будуть відчинені для англійської флотії й Царгород займуть неабаром Англіїці.

До Робітників м. Львова.

Українська Національна Рада перебрала у Східній Галичині у свої руки. Українське військо заняло столицю краю. Львів.

Зняло його спокійно без знущань та наскоків. Однак невідповідальні елементи польського населення м. Львова розпочали страшну, дику, братовбийчу боротьбу та кличуть до того робітничі маси.

Робітники і робітниці! Український народ актом дня 1. листопада с. р. утворив свою державу.

В сій державі завданням робітничих мас створити зарав сильні організації в ціли забезпечення собі своїх прав.

Завданням українських, польських та жидівських робітників нашого краю є тепер вестн в життя свої найбільші життєві пролетарські домагання.

Завданням свідомого робітництва в теперішній хвилині є законно забезпечення робітничій класі повне покористування горожанськими правами, а не викликати братовбийчі вуличні борби та марно класти своє життя за „польськості“ м. Львова.

Релятивна польська більшість м. Львова не може накидати своєї волі і рішати про будучність подавляючої більшості українського населення цілого краю.

Українська демократична держава, оперта на широкіх народних масах, коли в ній будуть сильні робітничі організації, дасть повну запову свободу національного і культурного розвитку всім своїм народам.

Тому спокою, до праці, до організації!

Нехай живе воля і братерство всіх народів!

Нехай живе вільна, з'єднана самостійна українська республіка!

Нехай живе міжнародна революційна соціально демократія!

Львів, дня 5 листопада 1918.

За ексекутивний комітет української соціально-демократичної партії Галичини і Буковини:

Осип Крупа, голова. Антін Чернецький, секретар. Семен Вітик, б. посол до парламенту.

Уступлення Андрашія.

Львів, 5. листопада 1918.

Міністер закордонних справ Андрашія Груша цареві прозання о відступку, котру нісар прийняв. Управу міністерства обіймає перший шеф секції барон Флотев.

Абдикація царя Бориса.

Львів, 5. листопада 1918.

„Vossische Zeitung“ доносять з Софії, що в давній столиці Болгарії Тирнові проголошено республіку. Цар Борис абдикував, а 40.000 солдатів болгарської армії прилучилося до республіканського руху.

Баварія на шляху до окремого мира.

Львів 5. листопада 1918.

З Мінхен доносять, що „Vossische Zeitung“ звертається проти пропаганди, яка змагає відірвати Баварію від Німеччини й домагати, щоб Баварія заключила окремі мир з державами порозуміння. Газета перестерігає перед такою катастрофічною політикою, звертаючи проти дальшого існування Німеччини.

Зобовольці до української національної армії зголошуються у Львові при Курновій ул. 12.

Революція в Німеччині.

Львів 5. листопада 1918.

Радіотелеграфічній станції удалося передати телеграму з комунікатом німецької начальної команди армії, яка повідомляє, що в цілій Німеччині вибухла революція.

Установлення влади У. Н. Р. в краю.

Сколе.

Сколе було заняте 150 урльопниками в суботу рано. Командантом Пежчек, Чех, жандарм. Повітовим комісарем Корженевський, Українець, бувший комісар при старостві. Начальником суду Залівський, Уряд податковий Баранецький, Дембський. На двірні начальники Німець, Гартман. До нагляду Українець Шуровський, Уряд громадський Федорика і Дудра. Финанси Шошкі. Начальник пошти зрікс, а уряд обійняли Українці. Начальником міліції, утвореної з передше згаданих урльопників має бути назначений офіцер зі Стрия.

В Синевідську начальником міліції хорунжий Мандичевський. На границі в Лавочнім хорунжий Левицький, а жандармерія в Лавочнім піддалася під накази української влади. Гравіня переступлена. Получення всякі існують. Харчі мають 16 вагонів бульби для заправлявання власного повіту.

В Тузлі і Лавочнім взято магазини з горівкою, ріжними припасами та упряжми, ек рівнож і в Синевідську. Крім цього в Тузлі взято товар. Горівку в Сколім скофісковано. Видано завак тримання отвертих шинків по год. 6. вечером.

Повіт очікує директиви зі Львова та присылки інформаторів, особливо військових.

Коломия.

Печеніжин занятий в п'ятницю рано компанією 14. полку під проводом поручника Сіменовича. Війтом Горещкий. Комісаром повітовим Сіменович, начальник збройної сили. Жандарми обезоружені, лісничі теж в цілому повіті. Почтою управляє Поляк Трайслер під українським наглядом. В уряді повітовому занято 100 тисяч. В старостві найдено теж гроші, які опечатано. Фабрика дестилляції нафти занята військом і неущкоджена. Оружжя вало і брак організаційної сили мілітарної. Матеріалу людського доволі, сільських парубків та дезертирів, брак людей, щоб могли стати провідниками. Головою Пов. Національної Ради О. Майковський. На неділю 3. с. м. скликані були збори з цілого повіту і мав в Печеніжіві відбутися с'бхід маніфестанійний.

Той самий, висше згаданий делегат здає справу в Коломії:

Коломия занята в п'ятницю рано 24. полком під проводом надпоручника Бемка Корженевського і Примава. Комісаром повітовим д-р. Стрийський. Уряд почтовий давний, під наглядом українським. Ліній комунікаційні ділають добре. Військові транспорти обезоружуються. Повіт має до вивозу 10 вагонів бараболі і кільканайвять вагонів сіна, що можна би його закупити. В Коломії взято теж парк автомобілів тягарових. В військових засах грошей на виплату покищо є. Просить їх прислати 3. полк уланів зістав, як непевний, розпущений довіє. Можна би zorganizувати 2 полки добровольців. Бувший військовий полковник прийняв нагляд над магазинами. Військова Босва Угрова виділа відовву до населення, в якій оголосила територію Покутя українською, виконуючи волю Національної Ради. Просить о інформації.

† Орест Авдинович.

Дня 30. жовтня с. р. помер у Відні на клівіці український письменник, гімназійний професор Орест Авдинович в сорок другім році життя.

Орест Авдинович походить з священничої родини. Родився і виріс на подільській селі. Коли Орест виріс в диточих лт, батько його о. Лев переселився над Дністер. Це рішило про напрям літературної діяльності Ореста Авдиковича. Скажім власними його словами: „Біла душа мого народу — ота, що утворила наші слави, сумні пісні, що годувала довгі століття наше невміруше мужитво й не дала йому винородовитися“ — отя біла душа українського народу довела до того, що Орест серед москафільської родини став Українцем, що неодолю нашого селянства відчув як власний біль, що будучність українського народу стала журсю його життя. Орест Авдинович

ішов через життя задушений і зісумований і його твори мосять на собі задушу та якийсь меланхолійний сум.

Серге Орест горіло любовю до цілого народу й до кожної одинки в окрема, його очі не бачили зла, він ніколи на нікого не видавав засуду. Він кожного розумів і кождому прашав... Тому смерть його викликала серед усіх знайомих ширий жал.

Орест Авдикович родився 1876 р. в селі Сороках, скалатського повіту. Скінчивши академічну гімназію у Львові, записався на гірничу академію в Лівбен. Олісія переміся на філософичній факультет у Львові, по скінченню якого обняв учительську посаду в українській гімназії в Перемишлі, де зістав аж до свого заведужання в 1916 році. Вже на університеті появилася перша збірка белетристичних творів Покійного п. з. „Поезія і Проза“, в нею пішли: „Нарис одної доби“, „Метелики“, „Негли“, „Демон руїни“ та „Моя популярність“. Сього року виїхав друком в Перемишлі книжочка п. з. „Ой у рідному краю, та на дякую полі“, містив на різдво 1914 р. Крім цього Покійний друкував у періодичних виданнях белетристичку й наукову розвідки.

Всі носять! Від'знаку Соборної України

на спомин революції і свободи України 1917 р. з зовнішнім срібного металю.

1 К. 50 с.

Комітет і Товариства повинні використовувати зазначені, щоб на чл. Відста. — Віста в Закарпат'ї Львів луд. Руська ч. 20. — Wistly z Zaporozia Lemberg Ruskgasse 20. 819 1-7

НОВИНКИ.

Львів, 5. листопада 1918

— Українська Національна Рада утворилася в Швейцарії. В її склад входять представники Української Держави й українських земель Австро-Угорщини. Рада організує філії в Парижі, Римі й Америці. В своїй діяльності старасться Українська Національна Рада на програму президента Вільсона та програму Українського Національного Союзу в Києві.

— Урядники намісництва мають зголоситися до служби в головнім будівку в урядових годинах. Помічників сили як з круга смартів, так і інтелігентній пежадані.

— З львівських вряжнів. В першім дні по занятті Львова нашим військом прийняв міська людність доконаний факт доволі спокійно. Жиди й Німці обаяли відгрити радість, тай Поляки, хоч були по своїх давніх вряж пригноблені, здавалося, — почали піднятися фактова, многі почали навіть признавати слушним, що про долю цілого краю не може рішати львівський островець, але мусить становити маса всього народа. І здавалося, що піде скорє вирівняння гадок і порозуміння. Однак найшлися піджегачі, котрі взялися через свої організації, а головне через львівську пресу підбурювати свою суспільність проти нас. При тім шврять в місті найдикиші сплетні і страхоття, щоб свою людність налякати. І від появи вечірніх суботнішних польських газет зачався настрій в місті зміняти. А наслідком того почало приходити зразу до менших, потім до що раз більших суперечок, а вкінці розгорілася відкрита кривава боротьба. З польського боку не перебирають засобами, випадують в цивільнім перебранню з нечега з революцями на додлюноких наших волях по вулицях, стріляють з вікон, убивають на вулиці безборонних людей, а лише за те, що на їх одіжи поязидася сніжовка стажка. І мимо тих поганих способів представляла польська преса свою справу в ідеальнім світлі, а нас старлася вождити. Це в головна причина зворушення, яке тепер вистало у Львові. Але поведі зачинають люде отаматуватися. Многі Поляки зачинають розуміти, що проти навали великої більшості українського народу годі йти. І коли весь край стане сильніше в обороні своєї столиці, від котрої буде залежати вся його доля, то викликаний штучний опір устане і ми одержимо скорє спокій. — А.

— Стрий в українських руках. Люде, що прийшли вчора до Львова, оповідають, що Стрий в українських руках. Зеліничного двірця стереже українське військо. В місті є повний спокій.

— З сільських настроїв. Я стрінув вчора Мазурів з під Львова і в різнові почув ось як

слова: „Co nam tam rano wie i kateja gadaja! My zyl i Rusinami dobrze i chcesmy d-lej tak zyc my wolimy lac do Ukrainy jak do Polski, bo nam nie bedzie tanow, nie bedze w wielkie podatkow i bedzie wiekawy dostatek". Не бракує і серед польської інтелігенції, розважних людей, що нашому місту і всім нам стане краще при Україні. Правда, много вських марок продають ся ще раз більше на верх. — А.

Чернігівська Філія Українського Національного Союзу вислала на утановці збори українських землях Австро-Угорщини таку телеграму: Чернігівська Філія Національного Союзу сердечно вітає перші установчі збори українських землях Австро-Угорщини. Бажає добрим братнім щастям і березі за волю, правду та право. Мріємо про об'єднання життя. Голова Коновоїд.

— Національний Музей у Львові (вул. Мохнатського 42) має в місці жовні 509 чисел присто до 17.837 екзюкцій. На це вложилися дари пп. Сямбратевича, Ю. Берката, о. С. Ковальова, та збірки д-ра М. Коцюби і бл. п. Володимир Шулєвича. По відділах кристі був ось який: доісторич археологія, 12 кремінних ножів з Камінецьким і Ойцово, рукопис і в XVI в., латинсько-польських рукописів богословських цілих круг лекцій поч. XIX в., хресноконденцій 60 нс років 5 і в часів окупації 40, стародруків 4, аршинних папюток к. XVIII в. 7 і 1 многосвічник москвиний. Решта прарасту відноситься до гудлящих: побутових предметів наступних 5, місячник пражок і кресчиків 155, кераміки 85, різьб 24, предметів обстановки хатної (мебел) 18, одягу 70, жіночих екрес 61, писюнок 623, зброї 15, писюнків і акварель 23, фотографій 207. — Із збірки Б. Шухевича не вписали ще бібліотека і архив, а з інших видів ікона, рукописи і предмети палеонтології. Останні виставка мистецтва обійме більше 260 чисел давніх і новіших художників і буде відкрити 10 го листопада. Каталог друкується. Крім вистави приготуються матеріали для загальних зборів товариства охорони української старовини. — І. Сестецький.

і цікаво, усі народи, які коли небули мали діло з Польщею, бють по пальцях і випрошують собі річуче всякі приваження „bratniego uściśku". Не вдається їм тепер приманити до себе народів кличчями „miłość, równość i braterstwo" — якими десятки літ обдурювали опінію Європи й Америки, доки люде не переконалися остаточно, що це тільки пусті фрази.

І нині польська сусільність у своїм лавовишчій робить такі комічні й варколомні скоки, пускає стількі фальші, безстыдні дожи й інсинуації, що дивом дивуються і питаєш: не вже це можливе в XX, ст.

Невжеж історія і війна їх нічого не навчили?!!

Система польського іверіалістично гопоходу на українську землю обдумана по євуйтськи.

Псевдоучений Р. О. витягає стіру гармату, яка вже в 1848 р. зробила цілковите фiasco, та пробує доклати, що вже „Нестор" бачив на Україні тільки Ляхів.

Жаль старого ветерана, що насував тільки часу й дорогого тепер патеру на „brednie", над якими можна тільки перейти до дивного порядку. Так щож — по думці Поляків „rolkość" українських земель доказана.

Але видко — слабо. Спішить на поміч другий „учений" Р., видє карту, де „скрупулятно" обраховує у сїані й Галичині — не Поляків, а римокатоликів, Бідний „учений" з середньовічними поглядами забуває, що віра не рїшає про народність, що за це висміє його всяка культура людина, а східно-галицький римокатолик вибе буком.

І це гнїздо за слабо!

А тут цифри, цифри! Східна Галичина, Холмщина, Підляше — виказують такий застрашувачий процент українського тубильного населення. Що скаже Европа, що скаже Вільсон? Правда, „godak Radegowski" грєс йому українські думки, як тиловий зразок „zgewnej, zmejnej rїwnej lubowej polskij", та всеж таки не заколише упертого Американина до того забуття, щоб він помішав 90 пр. України, а 10 пр. Поляків.

Щож тут діти? Не йде вже кричати, як 1848 р.: „Nie ma Rusi". Фальшувати історію і статистику можна. Вони в тім майстри, але й найбільше безстыдність не допоможе. Щож придумати? Придумали, „Польська культурна місія на Україні". От що допоможе! Що там цифри — „mechaniczne zeslawienie", „Kultu ne rozlappni stwo i zaslugi" — це нас вратує.

Я пригадаю Полякам ці їх заслуги для культури, пригадаю ту „wybitnie kulturoa misya" Української Землі, пригадаю з їх джерел і їх словами.

Культура стояла на українських землях в XI, XII, XIII ст. як не виче, то бздай на тім рівні, що і в західній Європі тоді, як про яку небули польську культуру не можна й говорити (Поз. Stojkowski, 241). „Nie bylo w owe wieki nikogo z rancznych, sobu tylo rozmatiego miał powinowactwa co Jarosław Wielki. To dodawalo jemu i Rusi njerospolit go blasku (Lelawela Dzieje Litwy i Rusi, st. 50).

Шкільництво, ціле правodawство, цінна, повно релігійної й народної тодеранції та гуманних і демократичних ідей література, жива всевітна торгівля, промисл, розважене будівельне мистецтво й маларство, ремесло. Огсе наш культурний доробок, коли сам Українець правна собою, а видний знак того, добробут і богатство, яке вразало головно в містах Київі, Галичі і т. д. „Któryz gród sławański mógł się pod ów czas z Kijowem równać? Gród przypuszy z dawna już liczył 400 wiez cerkiwnych, wielkość jego i bogactwa sławione po świecie piewrze zachodu powtarzali ze Polska tyle była znana ile przez nią droga do Kiowa przeschodziła" (Lelawel, op. cit. st. 74).

(Далі буде). I. B.

О П О В І С Т Н И.

! Поминальне богослуження за бл. о. пр. Евгєна Гузара відбудеться в 40 денницю смерті в четвер дня 7. листопада с. р. о 1/29 год. в цїркві Преображенській, на яке вдовиця з родиною всіх рідних, приятелів і знайомих Польського запрошує. 829 1—2

НА Д І С Л А Н Е.

АДВОКАТ

Д-р Стефан Витвицький

отворив адвокатську канцелярію

у Львові при вул. Руській ч. 3. (Старополі'я) і поверх. 737

О Г О Л О Ш Е Н Я.

Пошукуються фотографічного апарату

до знимання актуальних подій, зголошення до **Союзового Базару вул. Руська ч. 20.**

Емеритований надстражник скарбовий,

жовтий, бездітний пошукує якої — небуди посади, вараз до обияга. — Адрес: „Emeryt" Siersza kolo Trzebinia poste restante. 794 5—10

Для Української Військової Місії у Відні

потрібна

машиністка перекладчиця Українка.

Умови 700 К. місячно за 6 годин денної праці. Референції необхідні. Осіб, які не володіють добре німецькою мовою і не пишуть бігло на машині проситься не трудитись. Зголошувати ся: Wien II. Schönfeldgasse 99 T. 8 807 4—4

Печі і кухні нафлові ставить нові, а старі направляє дешево і скоро так в місци як і на провінції, Михайло Галицький майстер кафелярський, Львів Городецька 10. 749 6—9

Укр.-нім. Самоучник

О. Солтиса (5-ге виданє) ціна 6 К., — висидє по одержанню готівки А. Опшиш, — Львів, Надецька 4. 790 4—10

Н О В І С Т Ї

Вже появилася велика історична повість

Князь Ярослав Осмомисл

в двох частях: I. За Погоричу Волюсть. — II. За любов.

Повість нагороджена Михайловою Премією „Прогрєсита", має 27 аркушів друку великої вісімки і ілюстрацій; аїнету й одєв ескї виконав для неї артист малар а. О. Новаківський. При кінці книжки долучєна спеціально виконана карта земель держави Осмомисла та генеалогічна таблиця трєх головних ліній Рюрикового роду. Папір передвоєний, друк чистий і виразний, нумерація сторін оригінальна, арабськими й стародерковними знаками.

Особливе заікавлення викличе біографія фундатора Михайлової премії, графа М. Тишкевича, подана на аступі книжки.

Ціна 16 К., в оправі 22 К. — на поручєнє порто й опаковачнє долучити по 1 К. — Замовлення приймає Канцелярія тов. „Прогрєсита" (Львів, Ринок ч. 10).

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТА

Едварда Трусевича

радника двора

субститута бл. п.

Івана Сас Комарницького

Львів, вул. Словацького 6.

інтервеніє в справах о відшкодовачнє за мовини вьяненя і вочєні убийства. 442 3—5

У В І С Т И Н Е.

Михайло Голубець, управитель переплетні старополітського Інститута, член місцевого комітету УСОП. у Львові, член виділу кружка педагогічного товариства ім. Бариса Грінченка на городецьким передмісті — поділений кулею польською віддє: напалу на „Народний Дім" при вул. Городецькій 95. в суботу 2 листопада, помер, проживши 31 літ.

УСОП. і Українці на городецьким передмісті стратили єдиний незвичайну ніжку, інтенсивну, горьку віддану пролетарській та народній справі. Скрїзь де тільки треба буде ставав першим до праці. „Соніа" III. на городецьким передмісті, школа ім. Б. Грінченка, а офісля органу жвиі УСОП. на Городецьким передмісті, в значній мірі трєкалися завдяки його праці та посвєті.

Останніми часами днями і ночами перебував з маїтій організаці на Городецьким передмісті й там теж стрїнула його й смерть з ворожої руки.

Іван Огоновський і Ольга з Огоновських Левинька подіють де відомє судну вістку, що їх сестра

Мар'я Теофіля з Огоновських Павенцька

вдова по бл. п. д-р. Льві Павенцьким адо. край.

по тяжкій хворобі заснула в Бозі дня 4. листопада 1918 проживши літ 53.

Про день похорону, жє відбудеться в дому при вул. Пидває ч. 4. за вітхач відані помершї сапрощує, оповістатись в газеті „Лїва".

„Wybitnie polska kulturalna misya na Ukrainie“.

Всєвітня війна в її небувалою жорстокою і масовими жертвами життя і майна принєса уладок імперіалізму, а побізу демократичну і майбутній груаф праєди та справедливости в міжнародних відношєнях.

Видучи та врозуміли це навіть „дєкі" народи Азї, Крїтї, Сартї, Туркїєні і т. — не провадили тільки чи не хотять розуміти Польки. Виважені кропом австрїйським і німцицьким військ, прєстєгаєть своєю рукою по білоруські, литовські, чєські, а головно українські землі.

Від 1. листопада 1918 р.

вьяносить місячна передплата

за „Діло" 6 кор.

а ціна по одинокого числа

24 сот.

так у Львові як і на провінції.

